

Podporovať tvorivosť

„Ak si človek rozvíja tvorivosť, fantáziu, získava aj veľa ďalších vedomostí a poznatkov. Rozvoj tvorivosti by sa nemal zanedbávať, lebo tvorivý človek môže dať štátu viac ako netvorivý.“

„Vo svete stále stúpa úroveň technickej tvorby, preto ak chceme udržať krok so svetom, musíme čoraz väčšmi podporovať tvorivosť. Celkovo je táto vlastnosť pre človeka životne dôležitá, lebo keby sme neboli tvoriví, ostali by sme na začiatku vývoja.“

„Ludstvo potrebuje vyriešiť obrovské množstvo problémov a tie môžu riešiť ľudia tvoriví. Myslím si, že tvorivosť je jednou z vecí, ktoré robia človeka človekom.“

„Myslím si, že ma to zapálilo do tvorivosti. Keď som bol ešte menší, kreslil som si všakové veci, o ktorých som nevedel, že existujú. Keď som potom uvidel to isté, ale uskutočnené, znechutilo sa mi všetko. Na všetko som sa vykašľal. Ale teraz ma to znova zapálilo.“

„Základom existencie a významu krajiny-štátu je to, čo jej obyvatelia vytvoria. Podľa ekonomickej a sociálnej situácie v štáte sa dá jasne zistiť, akú váhu kladie na rozvoj a podporu tých myšlienok, ktoré ho ženu vpred.“

Toto bolo pár odpovedí na otázku: „Prečo je dôležitá problematika tvorivosti?“ A je to iba jedna z pätnástich otázok, na ktoré na záver kurzu vybratých talentovaných študentov v oblasti rozvoja tvorivosti odpovedali jeho účastníci.

Kurz prebiehal v krásnom horskom prostredí pár kilometrov od Modry a pár sto metrov od Zochovej chaty v chate STS Pezinok v dňoch 12. až 16. júna 1989. Zorganizoval ho Kabinet pre otázky odborného vzdelávania na stredných školách Pedagogického ústavu mesta Bratislava v spolupráci s komisiou pre

mládež pri Mestskej rade ČSVTS. Zúčastnili sa na ňom vybraní talentovaní študenti z bratislavských gymnázií a priemyselných škôl.

Súčasťou tohto kurzu bola aj športová činnosť a možnosť „pohrať“ sa s počítačmi.

Jeho hlavným cieľom bolo oboznámiť účastníkov s najdôležitejšími poznatkami potrebnými pre úspešný rozvoj tvorivého myslenia. Preto prvá časť bola zameraná na psychologické otázky rozvoja tvorivosti. **D. M. ZELINA** a **Dr. M. JURČOVÁ, CSc.**, objasnili základné pojmy z tejto oblasti. Vysvetlili, čo je tvorivosť, aké miesto má v nej fantázia, či sa dá a ako sa dá rozvíjať. Účastníci kurzu spoznali aj to, čo v sebe skrývajú málo známe, ale čoraz častejšie používané slovíčka senzitivita, flexibilita, fluencia, originalita, elaborácia, redefinícia a ako zlepšovať tieto základné schopnosti potrebné pre úspešnú tvorivú činnosť. Na pripravených problémových situáciách si mohli sami overiť, čo dokážu. Iste zaujímavá a netradičná bola aj ukážka relaxačných cvičení, pri ktorých sa viacerým podarilo tak ponoriť do sugestívnych slov psychologičky **K. BREJOVEJ**, že doslova zaspali.

Druhá časť bola zameraná na rozvíjanie konkrétnych vybratých metód technickej tvorivej činnosti smerujúcich k tvorbe nápadov, ktoré riešia technické problémy. Táto časť prebiehala pod vedením **Ing. Š. HOLAKOVSKÉHO** a **Ing. M. JANOVA**, ktorí metódy technickej tvorivej činnosti už veľa krát využili aj pri tvorbe desiatok vlastných vynálezov a zlepšovacích návrhov. Okrem – dalo by sa povedať – už klasických metód tvorivosti, brainstormingu, synektyky, súpisu vlastností, súpisu činností a ďalších sa účastníci dozvedeli aj to, čo v sebe skrývajú málo ešte u nás známe skratky TRIZ, ARIZ a čo majú spoločné

s Altšullerovým algoritmom vynachádzania. Pre všetkých bola prekvapením jedna z najnovších metód, ktorá je súčasťou TRIZ-u a ktorú volajú metóda malých človečiek. Študenti sa aktívne zapojili aj do riešenia vybratých príkladov pomocou tejto metódy.

Vyvrcholením kruhu boli posledné dve hodiny, počas ktorých pod odborným vedením **Ing. Š. HOLAKOVSKÉHO**, **Ing. M. JANOVA** a **Ing. K. DEMOVIČA**, ktorý bol hlavným iniciátorom tohto kurzu, účastníci navrhli päť nových riešení, ktoré zlepšujú existujúce už vynálezy.

Keďže počet nových nápadov prekročil očakávanie organizátorov, neostal čas na spracovanie konkrétnej prihlášky vynálezu. V závere akcie bol aspoň v rýchlosti naznačený postup spracovania definície predmetu vynálezu.

Na otázku „Čo by si navrhoval na zlepšenie?“ boli typické takéto odpovede: „Kurz by mal trvať dlhšie.“ „Viac praxe.“ „Viac príkladov a viac času z vynálezovstva.“ „Viac príkladov zo života.“ „Čo najviac praxe a otvorených debát.“ „Pridať úplné príklady postupu: riešený problém – metóda – vynález (zlepšovací návrh).“

V snahe uspokojiť záujem o pokračovanie tejto akcie aj po príchode do Bratislavy lektori prisľúbili, že sa stretnú, aby spoločne dopracovali niektoré nápady do podoby prihlášok vynálezov a zlepšovacích návrhov. Pedagogický ústav mesta Bratislavy v spolupráci s komisiou ČSVTS na úrovni mesta aj Slovenska hľadá možnosti, ako zabezpečiť fondy na rozšírenie a pravidelné pokračovanie podobných akcií.

Účastníci kurzu, lektori, ale aj organizátori sa zhodli v tom, že investovanie do rozvoja tvorivej mládeže je oveľa efektívnejšie ako dodatočná prevýchova netvorivých dospelých.

(HÝ)